

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W KALISZU**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE KĘPIŃSKIM
W ROKU 2013**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk*

*Dział Inspekcji
pod kierunkiem Krzysztofa Sibrechta*

Kalisz, grudzień 2014

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	9
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	10
3.4.	Monitoring hałasu.....	10
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	11
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	12
3.7.	Podsumowanie i wnioski.....	14
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	15
5.	POWAŻNE AWARIE	15

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu kępińskiego w roku 2013. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat kępiński położony jest najdalej wysuniętym na południe regionem województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 608,27km² a zamieszkuje go 56392 osób (stan na dzień 31 grudnia 2013 r., dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Nizinapołudniowowielkopolska: mezoregion Wysoczyzna Wieruszowska oraz
- w makroregionie Nizina Śląska: mezoregion Równina Oleśnica.

Gospodarka powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy, dużą rolę odgrywa przemysł meblarski. Użytki rolne zajmują około 59% jego powierzchni.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- jedną gminę miejsko-wiejską – Kępno
  - sześć gmin wiejskich: Baranów, Bralin, Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal, Trzcinica.
- Powiat jest zwodociągowany w 93%, a skanalizowany w 57 % (stan na dzień 31 grudnia 2012r,dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 6 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu kępińskiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2013 /m ³ /
1	Baranów	Baranów Wodociągi Kępińskie Sp. z o.o. Kępno	Baranów, Bralin, Kępno	1 509 000
2	Bralin	Bralin Urząd Gminy Bralin	Gmina Bralin	51 883 (tylko I półrocze oczyszczalnie zamknięto)
3	Łęka Opatowska	Opatów Urząd Gminy Łęka Opatowska	Gmina Łęka Opatowska	64 689
4	Perzów	Perzów Urząd Gminy Perzów	Perzów, Miechów, Ludwiczyn, Koza Wielka, Słupia, Brzezcie, Turkowy, Domasłów, Trębaczów, Zbuczyna	78 000
5	Rychtal	Skoroszów Urząd Gminy Rychtal	Skoroszów, Rychtal, Krzyżowniki	94 909
6	Trzcinica	Laski Urząd Gminy Trzcinica	Gmina Trzcinica	127 000

Powiat kępiński wchodzi w skład Regionu IX gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim.

Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017 uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w każdym z nich wyznaczono też regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie IX brak regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi są sortownie odpadów : w Moszczance (gmina Raszków), w Dobrej Nadziei (gmina Pleszew), w Krotoszynie, w Smolnej gmina Oleśnica (woj. dolnośląskie), w Ostrzeszowie; a także składowiska odpadów: w Mianowicach (gmina Kępno), w Ostrowie Wielkopolskim, w Psarach (gmina Sieroszewice), w Ostrzeszowie, w Guzowicach gmina Cieszków (woj. dolnośląskie), w Smolnej gmina Oleśnica (woj. dolnośląskie), w Międzyborzu gmina Międzybórz (woj. dolnośląskie) .

Na terenie powiatu nie ma kompostowni, sortowni i spalarni odpadów. Eksploatowano dwa składowiska odpadów komunalnych w miejscowościach: Nowa Wieś Książęca (gmina Bralin), Mianowice (gmina Kępno). W miejscowości Donaborów (gmina Baranów) znajduje się składowisko nieeksploatowane.

Gminy powiatu kępińskiego nie należą do żadnego związku międzygminnego realizującego zadania z zakresu ochrony środowiska :

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2013 jakość powietrza na terenie powiatu kępińskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Bralin, metodą pasywną (metoda wskaźnikowa) polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu zanieczyszczeń raz w miesiącu. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu. Badania są kontynuowane w roku 2014.

Z badań przeprowadzonych w roku 2013 wynika, że uzyskana wartość średnia dla roku dla dwutlenku siarki wyniosła $5,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu - $16,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Powiat kępiński jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2013 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu kępińskiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz metali oznaczanych w pyłe PM_{10} .
- do klasy C – dla pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM_{10} . W przypadku pyłu PM_{10} podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin, jednak w roku 2013 stwierdzono przekroczenie stężenia średniego dla roku na stanowisku w Nowym Tomysłu.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat kępiński	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃, otrzymane w roku 2013 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat kępiński	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2013 roku wykonywano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2013–2015”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością:

- raz na 6 lat (wyłącznie na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych) – pełny zakres badań,
  - raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań,
    - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
    - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
    - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
    - JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
  - corocznie (wyłącznie dla JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu badawczego (MB) w punkcie wyznaczonym na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi UE z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań lub corocznie – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu kępińskiego wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Studnica,
- Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu,
- Niesób do Dopływu z Krążkowych,
- Rów Kierzno-Donaborów,
- Niesób od Dopływu z Krążkowych do ujścia,
- Wołczyński Strumień,
- Czarna Widawa,
- Pratwa,
- Pomianka,
- Dopływ z Jutrkowa,
- Torzenicki Rów,
- Zaleski Rów,
- Proсна od Wyderki do Brzeźnicy.

Na terenie powiatu nie występują jednolite części wód stojących.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta,
- 23 – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych.

Na terenie powiatu kępińskiego w 2013 roku nie prowadzono badań JCW płynących.

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu kępińskiego zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych: (GZWP 311) *Zbiornik rzeki Proсна*. Jest to zbiornik czwartorzędowy narażony na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na swój „odkryty” charakter (intensywna wymiana pomiędzy wodami infiltracyjnymi a podziemnymi).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu kępińskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość m	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tys. m ³ /d
311	Zbiornik rzeki Prosna	Q _{DK}	porowy	30	128

Objaśnienia:

Q_{DK} – utwory czwartorzędu w dolinach i dolinach kopalnych,

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu kępińskiego 2 JCWPd: nr 77 i nr 93, niezagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

W roku 2013 nie prowadzono badań jakości wód podziemnych na terenie powiatu kępińskiego.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.

W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowanych jest do badań 17 punktów pomiarowych, w tym na terenie powiatu kępińskiego 2 punkty – w miejscowościach Miechów w gminie Perzów i Donaborów w gminie Baranów.

Informacje o wynikach badań gleb prowadzonych w 2010 roku i ocenę jakości gleb zawarto w *Informacji o stanie środowiska oraz wynikach działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu kępińskiego w roku 2012*.

3.4. MONITORING HAŁASU

Celem monitoringu hałasu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem realizowanej poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy

komunikacyjne. Jeżeli w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej powstaje hałas przekraczający wartości dopuszczalne, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia, nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego jest najbardziej efektywnym instrumentem w walce z hałasem.

Przez teren powiatu kępińskiego przebiegają drogi: krajowe nr 8 Kudowa Zdrój – Budzisko, nr 11 Kołobrzeg – Bytom, nr 39 Łagiewniki - Kępno oraz droga wojewódzka nr 450 Kalisz - Opatów. Główne szlaki kolejowe powiatu stanowią linie: nr 272 Kluczbork – Poznań Główny i 181 Herby Nowe - Oleśnica.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Pomiary poziomu hałasu przez zarządzających drogami, liniami kolejowymi i lotniskami prowadzone są co 5 lat – ostatnio w roku 2010. Na ich podstawie w roku 2012 wykonane zostały mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg, na których stwierdzono negatywne oddziaływanie akustyczne. Wykaz odcinków dróg na terenie powiatu, dla których sporządzono mapy akustyczne przedstawiono w „Informacji o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie kępińskim w roku 2012”.

W roku 2013 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu kępińskiego.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

W roku 2013 zakończył się drugi, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmujący lata 2011–2013. W roku tym wykonano kolejną serię badań PEM, prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i realizowanych w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu kępińskiego w roku 2013 pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w Trzcinicy przy ulicy Jana Pawła II 1, wytypowanym do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,19 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W tym samym punkcie badania przeprowadzono w roku 2010 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2013, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ, w ramach monitoringu gospodarki odpadami, gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- spalarniach,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Kompostownie, sortownie i spalarnie

Na terenie powiatu kępińskiego w roku 2013 nie było kompostowni, sortowni i spalarni odpadów.

Składowiska odpadów

W 2013 r. na terenie powiatu kępińskiego eksploatowano 3 składowiska odpadów komunalnych w miejscowościach: Donaborów w gminie Baranów; Nowa Wieś Książęca w gminie Bralin, Mianowice w gminie Kępno.

Wykaz składowisk eksploatowanych na terenie powiatu kępińskiego w roku 2013

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2013 roku [Mg]	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} [ha]	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{/2/}	Typ składowiska ^{/3/}
1.	Baranów	Donaborów	232,71	2,56	1999	1,2,3,4,5,8	IN
2.	Bralin	Nowa Wieś Książęca	0	3,36	1999	1,2,3a,4,5,7	IN
3.	Kępno	Mianowice	11 600,71	7,55	1963	1,2,3,4,6	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska - to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do właściciela składowiska;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **3a** decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton, **7** zgoda na zamknięcie wydana w roku 2013, **8** zgoda na zamknięcie wydana w roku 2012;

/3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Zgodnie z art. 124.4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk z dnia 09.12.2002 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 1858 z późn. zm.) obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r. Obowiązek ten został utrzymany w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Obowiązek prowadzenia monitoringu na czynnym składowisku określony jest w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji/pozwoleniu zintegrowanym/zezwoleń na odzysk lub unieszkodliwianie, w przypadku składowisk zamkniętych w decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie i przeprowadzenie rekultywacji. Natomiast zgodnie z obowiązującą od 23 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zarządzający składowiskiem odpadów istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie złożyć wnioski o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, w której prowadzenie monitoringu określone będzie zarówno dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w roku 2013 na składowiskach eksploatowanych na terenie powiatu kępińskiego

Lp.	Lokalizacja składowiska	Badania	Poziom i skład wód podziemnych	Skład wód odciekowych	Skład wód powierzchniowych	Skład i emisja gazu składowiskowego	Osiadanie składowiska	Struktura i skład masy odpadów
1	Donaborów	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	1 raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	1 raz w roku	nie dotyczy
2	Mianowice	wymagane	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	1 raz w roku	1 raz w roku
		wykonane	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	1 raz w roku	1 raz w roku
3	Nowa Wieś Książęca	wymagane	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	1 raz w roku	1 raz w roku
		wykonane	3 razy w roku	3 razy w roku	nie dotyczy	5 razy w roku	1 raz w roku	1 raz w roku

Objaśnienia:

- 1 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z wydaną decyzją, w przypadku gdy badanie któregoś ze wskaźników nie jest wymagane wpisano nie dotyczy
- 2 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do WIOŚ raportach z monitoringu lokalnego na składowiskach w roku 2013

Składowisko Nowa Wieś Książęca – nie wykonano pełnych serii pomiarowych ze względu na trwające w I kwartale 2013 roku procedury przekazywania składowiska nowemu zarządzającemu.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Dla strefy wielkopolskiej Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.
2. Na terenie powiatu kępińskiego w 2013 roku nie prowadzono badań JCW płynących.
3. Na obszarze powiatu położone są dwie JCWPd (nr 77 i 93), których wody uznano za niezagrażone nieosiągnięciem dobrego stanu. W 2013 r. nie prowadzono monitoringu jakości wód podziemnych.
4. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Na terenie powiatu kępińskiego do badań wytypowano 2 punkty – w miejscowościach Miechów w gminie Perzów i Donaborów w gminie Baranów. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2013 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu kępińskiego.
6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów, obejmującym lata 2011–2013, nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.
7. Gospodarka odpadami
  - a) na terenie powiatu eksploatowano trzy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
  - b) ilość składowanych odpadów na składowisku eksploatowanym w Mianowicach była większa w porównaniu do roku 2012; składowisko w Donaborowie przyjmowało odpady do 7 marca 2013 roku; składowisko w Nowej Wsi Książęcej od 1 stycznia 2013 nie przyjmowało odpadów;
  - c) na składowisku w Nowej Wsi Książęcej – nie wykonano pełnych serii pomiarowych ze względu na trwające w I kwartale 2013 roku procedury przekazywania składowiska nowemu zarządcy.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2013 r. WIOŚ w Poznaniu realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa komfortu życia ludzi i stanu środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- potencjalna uciążliwość zakładu dla środowiska,
- wyniki automonitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

W roku 2013 w powiecie kępińskim przeprowadzono 18 kontroli z wyjazdem w teren, sprawdzających przestrzeganie wymagań ochrony środowiska.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba							Decyzje wymierzające kary	
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	mandatów karnych	decyzji ustalających termin i wstrzymujących	wniosków o ukaranie do sądów	wniosków do organów ścigania	wymierzające kary	
								liczba	kwota /tys. zł/
Miasto i Gmina Kępno	64	10	4	2	0	0	0	4	42,436
Gmina Baranów	22	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Bralin	18	4	1	1	0	0	0	3	451,333
Gmina Łęka Opatowska	17	2	1	0	0	0	0	0	0
Gmina Perzów	12	0	0	0	0	0	0	3	280,312
Gmina Rychtal	6	1	0	0	0	0	0	3	98,519
Gmina Trzcinica	12	1	1	0	0	0	0	0	0
Powiat kępiński	151	18	7	3	0	0	0	13	872,600

5. POWAŻNE AWARIE

W 2013 roku na terenie powiatu kępińskiego nie było zakładów należących do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii. Żadnego zakładu nie zaklasyfikowano do grupy Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnych awarii.

W powiecie kępińskim nie było również zakładów należących do grupy Zakładów Pozostałych mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2013 na terenie powiatu kępińskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.